

AINO KOPP

KODUTULED

Luuletused

2003.a.

24077

Aino Kopp

KODUTULED

Luuletused
2003.a.

Trükitud Tartumaa Trükikojas

Mina, Aino (Martsoo) Kopp, sündisin Kongutas talupidajate Linda ja August Martsoo esimese lapsena 1927 aasta 7.mail.

Meie peres oli esikohal töö, pereühitsus ja ausus, mis õpetas meidki kõiki üksteist hoidma ja armastama, millest oleme kinni pidanud kogu oma elatud elu.

Pärast Konguta 6-kl.algkooli lõpetamist astusin Tartu Miina Härma nim. II Keskkooli, siis Rakvere Pedagoogilisse Kooli ja Tallinna Pedagoogilisse Instituuti (kaugõppesse). Õpetajana hakkasin tööle Aru Algkoolis (1948-1960 a.), siis Laguja Algkoolis (1960-1966a.), 1966 aastal tulin koju tagasi, sest vanemad vajasisid abi. Ühtlasi hakkasin tööle Konguta Lastekodus kasva-tajana, 1988 aastal asusin tööle SuureKonguta raamatukogu juhatajana.

Kooli kõrval olid rahvamajad. Õpetajana ma laulsin ja juhendasin Aru segakoori ja naisansamblit, samuti ka Lagujas. Mängisin näiteringis, aga põhimine oli rahvatantsu juhendamine 1948 aastast-1999 aastani (seega 51 aastat)

Tegelesin ka tantsude kirjutamisega, mis ilmus kogus "Tartlaste tantsud" (1999 a.)

Luule võtsin käsile, kui tervis halvenes ja töölt koju jäin.

Luuleanne oli mul ka juba noore neiuna, kuid ma ei kasutanud seda.

Vanemana tuli tihti oma sõpradele, sugulastele ja kolleegidele mõni sõbralik lause või sõna kirjutada või öelda. Nii ma siis mõtlesin ja kas ütlesin või kirjutasin need meeldivad mõtted ja nii see algas. Nii algas minu luule.

---

*Klassijuhatajale Reet Aarmale,
Tartu Miina Härma nim. Gümnaasiumi õpetajale.*

Silmad

(1979 a.)

Su silmist ma otsisin usaldust, hellust
ja midagi veel.
Ehk oligi see,
mis hoidis mind kooliteel.

Su silmis on kõik, mis eluks on vaja.
Oli rõõm ja kurbus.
Su silmis oli see, mis aitab meil luua,
ja andeidki elule tuua.

Su silmis nägin ma kurbust ja rõõmu,
ja trotsigi mõne sõõmu.
Su silmis leidsin üllatust, imestust
Tean, kandsid maha mu heade nimistust.

Kuid selle eest Su südant
ma tallasin tahtliku rõõmuga.
Ja tulemust nautisin täie sõõmuga.
Kuid järele rõõmust jäi tühjus ja pettumus.
Andesta, kui võid, mu tegu oli eksitus.

Nüüd seisame Su hauld kaua-kaua
ja kõle tuul see liigub üle haa.
Siin seisab Sinu klass, Sa tea!
Meil kõigil siin on olla imehea!
Hüvastjätt hõbemänniga

Hõbemänd, hõbemänd, mitme sajandi lend,
Kasvad Elvas seal Tartu tee ääres.
Oled näinud Sa sõdu ja rahugi aegu,
seal seisad Sa uhke ja tugev veel praegu.

Kõrgub kõrgele sinu okstevall,
Su tüvi on tugev ja võimas all.
Kui suvel on soojad päikeseilmad,
Su varjus on vilu ja ruumigi küllalt.

Näe, okstelt on tilkumas männivaik,
Elva mu sünnimaa, kodupaik.
Kui rändad võõrana laias ilmas,
Sulle mõeldes on tihti pisargi silmas.

Mu juuksed on muutunud hõbehalliks,
kõik elatud aastad on saanud nii kalliks.
Su juurde ma tulen, et hüvasti jätta,
ei elatud aastaid saa kaasa võtta.
Mälestuseks isa 100-da ja ema 95-da sünniaastapäevaks

Mälestus kodust

(7.märts 1997 a.)

Hommikul mu ema tõuseb vara.
Laut ootab, lemmikud nad kõik.
Puid tuppa tuues toetub vastu tara,
käes lüpsinõu, kõik lemmikud on vait.

Siis isa kündma läheb üle õue.
Ta ütleb hobustele "nõõ".
Seal kevadpäike kütab pead ja põue,
nii teeb ta lahti särginööbid, vöö.

Tööhobusteks meil oli Aadi, Tsoki.
Ta üle kesapõllu künnab sirge vao.
Toas vanaema kiirelt tallab vokka
nii töös su hommikpoolik kaob.

Näe, lehmad tulevad siit kopliteele alla
ja karjus Aino kõnnib taga-ees.
Siis ema laseb lambad- talled valla
need hullud jooksevad, kui oleks mootor sees.

Maanaisel kodus tegemist on palju,
mu ema tädi Anna aitab veel.
Ta käed nii kiired, tugevad kui kalju
näe lehmad tulemas on õhtul karjateel.

Siin lambad, sead ootamas on järke,
ka hobusedki kiigutamas päid.
Me lapsed kodu abistame ühtejärke,
nii kanu söötes saame mune häid.

Me õed Aino, Mare-Reet ja pesamuna Malle,
tööst osa võtame, nii oli talu viis.
Näe, Mare paitab äsjasündind talle,
Mall kraamib tube, tuleb õue siis.

Kui kevadtaevas juba süttind tähed
ja kahjat valgust särab kevadöös.
Siis kogu pere õuest tuppa läheb,
päev otsa saanud pingelises töös

Seal vanaema Leena tõstab laual toitu,
mis meeldiv lõhn see täidab köögi, toa.
Sest kogu pere tõusis enne koitu,
nüüd ema söömiseks meil annab loa.

Ema 100-da, isa 105-da sünniaastapäevaks

Kalmul

Su kallil kalmul õitest lillesülem,
mis leinapisaratest märg ja kurbusest on ülev.
Nii lõppes sinu raske elutöö,
nüüd saabunud on vaikus, pime öö.

Sa armas sõber , tunne tea,
Sind ikka igavesti meeles pean.

Jää hüvast, me arm!
Et lahkuda siit saaks.
Me südamete armastuse tuli,
Su kalmu valgustama jääks.

Isale

Su kalmukünkal seisan kaua-kaua
ja kõle tuul see puhub üle haua.
Mul tuleb nüüd Sinuga hüvasti jätta,
ei isa armu või maha matta.

Lõuna-Eesti ansamblite päev Elvas

6.aprill 1997a.

Laul kui kaunis püha jõgi,
voolab kogu hingest läbi.
Uinutab ja haarab sind,
millel kuulamise hind.

Laul see ajab noka lahti,
muukski tööks ei ole mahti.
Väga armastan ma sind,
minu väike laululind.

Laul on töö ja laul on kodu,
laul on lill või lumesadu.
Laul on aas või marjamaa,
laul on inimene ka.

Laulge vanad, laulge noored,
vastu kõlamas on voored.
Kõla üle metsa, maa,
eks ta teidki tervita.

Suure-Konguta raamatukogu 70-daks sünnipäevaks

Raamatukogus

1997 a. aprill

Sa oled mu kodu, Sa oled mu kool,
Sa oled mu mure, Sa oled mu hool.
Miks igal hommikul ruttan ma sinna,
võiks ju kohe mujale minna.

Ta on mu südames päeval ja ööl,
sest siia käin ma iga päev tööil
Ma harjund sinuga mu väike sõber,
kas olgu tervis korras või nõder.

Su riulid seismas on sirges reas
ja mina koos teiega nende seas.
Koos teiega on mul nii tore olla,
et võite meid teinekord vaatama tuulla.

See kogu on väike, nii armas ta mulle,
kas võiks mõne raamatu laenata sulle
Mu väike sõber, ma vanaks jäänd juba,
ja tihti meenutan seda tuba.

Õnnitlus.

Me käime eluteed nii pikka,
mis jõudnud välja 65-ni.
Sa püsid nooruslik veel ikka,
kui peas on halli, mis sellest siis.

Nii meenuvad ka lapsepõlve ajad
ja aastad oma raja kätte said.
Neid mälestusi ikka jälle vajad
kui noorusaeg on mööda läind.

Sa tahaksid kord veel sinna jõuda,
kui kaugel säramas on lapsepõlvemaa.
Kas on Sul jõudu otse sinna sõuda,
ma loodan, et ükskord ikka saad.

Annelyle

23.august 1997a.

Küll on rõõmu narerukülvi,
Maret-Jürit peavad pulmi.
Pulmakohaks Konguta,
Mare lapsepõlvemaa.

Oli pulmas noori, vanu,
noorpaar nõudis tähepanu.
Mesinädalad siis nad,
pidasid, näe, Tallinnas.

Mõni aeg sest rõõmupeost,
sellel kõigel ongi seos.
Sündis majja piigake,
Annely, Sa lapsuke.

Juba möödunud jah siis,
aastat kolmkümmend viis.
Kõik Su sugulaste pere,
Soovib õnne! Tere! Tere!

Tervist jõudu kahe eest
soovime me südamest.
Olgu õnne, olgu raha
ega seegi pole paha.

Reenale

Õnnitus

01.12.1997

Noorus on kui päike,
mis säramas taevavõlvil.
Sa hindad oma käike,
ja õpid, raamat Sul põlvil.

Noorus kui kaunis aare,
mis säramas kaugel saarel.
Nüüd olid sa viisteist
ja mitte üldsegi väike.
Raamatukogu kolleegile

Sinus on siirust kui sügisekulda,
Sinus on soojust kui päikesetulda.
Sinu kõrval on proosa ja luule,
mida iga päev loeb ja kuuleb.

Miks aastad ei ole kustutanud päikest su näos
headust ja hellust su hinges,
arukust ja tarkust su silmis.
Nüüd oled Sa nii suur tüdruk küll,
et anda soojust ja armastust oma perele.
Selleks soovime sulle õnne, tervist ja jõudu.

Raamatukogu kolleegile

Sinus on siirust kui sügisekulda,
Sinus on soojust kui päikesetulda.
Sinu kõrval on proosa ja luule,
mida iga päev loeb ja kuuleb.

Miks aastad ei ole kustutanud päikest su näos
headust ja hellust su hinges,
arukust ja tarkust su silmis.
Nüüd oled Sa nii suur tüdruk küll,
et anda soojust ja armastust oma perele.
Selleks soovime sulle õnne, tervist ja jõudu.

Aastaajad

September 1999

Panen kimpu mitu lehte,
nagu värvilise ehte.
Sügis kinkis tuhat värvi,
ära mine sellest närvi.

Sa ei oska, küll on nali!
Nende seast Sa kaunim vali!
Tuul see puistab lehti maha,
puude alla, aia taha.

Küll on tuulel tore taip,
jalge all nii kirju vaip!
Puhub julgelt üle aia,
tõukab lahti aia vaia.

Aasad olid kaunid haljad,
nüüd on kollased ja paljad.
Roheline määnd või kuusk,
lillest jäänud närbund tuust.

Kased kollased ja ehtsad,
vahtrad punasd ja tähtsad.
Nii see sügis kõnnib ringi,
rõõmus, ega muret mingit.

Sügis, lehti tuhat veel
jalge all ja külategel.
Vaataid neid ja siis sa näed,
Lemmik aastaag on käes.

Õele

8. detsember 1999. a.

Soovin õnne! Sõsar väike!
Kelle silmis särab päike.
Olgu meis see kaunis side,
ega Sa ei ole kade.

Et ma olen palju vanem,
õnnesoovid posti panen.
Sünnipäeval kätte saad,
sinna jõuda palju maad.

Mõttes saadan punaroosid,
sünnipäeva tordid, moosid.
Soovin Sulle õnne, edu!
talvetaeva tähesadu!

24077

Emale mõeldes, meenutus lapsepõlvkodust

Tuli koduakendes

16 detsember 1999

Sa pikka eluteed siin astud,
toob saatus Sind kord koju tagasi.
On elumägi,orgki vastu,
Sa astud ikka edasi.

Siin tuttav tee ja põld nii armas,
seal heinamaa ja mets on lähedal.
Nii sõidab tasa Sinu elutõld,
käib vile, laulgi lähedalt.

Mis tumevarjud on seal mäekeerul,
need taluhooned puude varjudes.
Nii seisatud Sa maantee veerul,
näen pimeduses kodu, silma harjudes

Mis mahe valgus pimeduses vilgub,
ma vaatan silmad hajevil.
Seal ootab armas inimene teelist,
ja kutsuv tuli koduakendes.

Sõbrannale sõbrapäevaks

Veebruar 2000a.

Tere, minu sõber väike,
nagu tõusev kevadpäike.
Jagasime koolis pinki,
nagu elult saadud kinki.

Tubagi meil oli üks,
Betly tegi keeletuks.
Sõime kartuleid, ahjupraadi,
mis seal ikka palju saadi.

Hingeke meil seisis sees,
mis Sa sõber loodad veel.
Peoks meil oli džemper valge,
tennised ja puna palges.

Säärikuid ei jõudnud osta,
Sina said, no mis Sa kostad.
Olid uhke, oh mis kole,
mina "botkidega" hale.

Need on mälestused meist,
meenutamas teineteist.
Soovin sõbrapäevaks õnne,
see on imetore tunne.

Kevad

Aprill 2000a.

Päiksevalgus soe ja hell,
särab pajutibudel.
Loodus ootab kevadsooja,
õitsev lill, Sa värvitooja.

Punga järel tärkab pung,
see ju nende kasvutung.
Paisuda ja minna lehte,
luues rohelise ehte.

Tärkab kevadine lill,
inimene ärevil.
Kas saab valmis kevadtööga,
mõne päeva, mõne ööga.

Riisumas ta aiateid,
väetamas mureleid.
Mulda kobestada vaja,
kui on kuiv ja veel ei saja.

Ploomid, kirsid, õunapuud,
valges õites, mis siis muud!
Koduaed on õitemeri,
ei nad õitse sügiseni.

Õied langevadki maha,
puude alla, aia taha.
Tärkab väike kirss või õun,
toomas elu, vihm, kui saun.

Süda

Aprill 2000a.

Sõber, süda haige mul,
kevadtormis kapslev hull.
Tahaks ravida ma teda,
ma ei tea, mis on tal häda.

Kevad löönud noole sisse,
keset südant sügavasse.
Suvi ehk vast ravib seda,
peaks paluma just teda.

Kas saab suvi jagu tast,
südamest – mu kallimast.
Paitab mahe tuulega,
soojendab ehk päiksega.

Nii saab süda terveks mul,
sügisvihma tulekul.
Rõõmustab ta sügisvärvist,
ongi rahul, pole närvis.

Talvgi tugevdamas teda,
lumetormi pakasega.
Nüüd saab süda tugevaks,
terveks, armasaks, mõnusaks.

Tartus 3.juunil 2000

Olin haige, voodi ikkes.
Veenid kõik mul sassis, rikkes.
Maarjamõisas koged, näed,
kirurgidel on kuldsed käed.

Algas minu opi tee
Tohtriks Metsa, Ellervee.
Tahaks tänada ma Teid,
arste noori, mehiseid.

Aru koolile

19.august 2000a.

See maja mulle olnud armas,
kui tempel, lastemelu täis.
Igaüks meist kraps ja kärmas,
nii töö siin koolimajas käis.

Siin hommikuti särav-vaikne,
vaikust segas metsakohin.
Kaksteist aastat olin paikne,
Sind hellalt meenutada tohin.

Kolleegid, lapsed, tänan Teid!
See aeg on osa meie elust.
Kõik käite elu eriteid,
see mälestus on väga ilus.

Minu klass

1978a.

Nüüd kõlab kell ja vaikib klass,
tund-algab, korda peab Sass.
Sa lähed, saatmas laste särasilmad
kui kevadõied, kaunid ilmad.

Neid õpetedes tajud õrna-hella,
et tahaksid Sa jälle klassi tulla.
Ma tänan Teid, Te kallid kõige kauni eest,
mis andsite mul soojast südamest.

Head teed mu armasad, nii on minu soov.
Kui läinud aastad, lõppenud on kool.
Neid mälestusi Teist ma meenutamas ikka
kui käin veel eluteed nii pikka.

Konguta rahvamaja 70.aastane

Oli tuhande ühekssaja kahekümne kaheksas aasta.
Mälu kaugeid mälestusi taastab.
Uut pritsmaja kohe vaja,
mis peoasjad korda ajaks.

Veeti palke, kruusa, kive.
Talud hobustega kohal.
Samas pritsimeeste rivi,
majal pandi nurgakivi.

Terve valla rahvas töös.
Talud, lauljad, pillimehed.
Päeval, õhtul, osa ööst,
ikka rõõmsalt tehes tööd.

Tehti aasta, tehti kaks,
et rahvamaja valmis saaks.
Uues suures rahvamajas,
pillilugu, laulgi kaja.

Nii ta seisis uhke avar,
nagu maja tava.
Seitsekümmend aastat töös ja särav
igale on lahti värav.

Rannu raamatukogu 75 aastane

17.november 2000a.

Juubilariks täna Rannu
Ära ial alla vannu.
Jää veel aastaiks püsima
Soovib Suure-Konguta.

Naistepäevaks

Päikseline talvepäev
Täna ongi naistepäev
Selleks puhuks jõudu-õnne
See on imetore tunne

Naine

märts 2000

Kes on meil siin kaunis kaine,
see on töökas eesti naine.
Hommikul, on mitu lööki
Lapsed, loomad, tee viib kööki.

Tehtud varsti välitööd,
kätte võtab käsitöö.
Samas nõelub, tallab vokki,
tikib vaipa, koob ka sokki

Kraamib tube, vaatab lapsi,
Baaris mees veel võtab napsi.
Tuleb koju, tüli suur,
tee peal ära kadus uur.

Naine lohutamas teda,
sellest polegi nii häda.
Otsin sulle uue kuue,
kellagi võid saada uue.

Ilus, rõõmus, ebamaine,
see on kaunis eesti naine.
Tema töö ei ole laita,
koob nüüd mälestuste vaipa.

Juta sünnipäevaks

17.mai 2001

Algamas on kaunis suvi,
päiksevalgust täis.
Jälle, näe, see lauluhuvi,
Kongutas Sa käid.

Meenutame möödunud aegu
Laul ja tants meil käis.
Kurvad oleme me praegu,
sest ajaring sai täis.

Meie poolt on suurim tänu,
vaeva, hoole eest.
Tõid meid kõiki laulu manu,
sügav –hinge seest.

Sünnipäevaks palju õnne,
oled seda väärt.
Tunne õnne, rõõmu, rahu,
oma elu päält!

Koolile

21.juuli 2001

Meenuvad siin töökad päevad,
mälestused meelde jäävad.
Õelge, lapsed ai, ai ai,
kus see sulg seal lakke sai.

Tegime näidendi proovi,
üle klassi, läbi hoovi.
Kadedus näidendi raamatu viis,
pingi vahelt kätte saime siis.

Üks suits ja poisse oli viis,
riideruumis peidus siis.
Kopa õps lõi nina ette,
voodri vahelt saime kätte.

Teine päev siis rõõmuga,
teist koni proovima,
Juba jälle puu taga
suitsu vandersellid tabas.

Uppub müts ja uppub sall,
kätepesu kraani all.
Õpetaja Frieda puges peitu,
uputaja oli leitud.

Lapsi tõmbas püha vägi,
ikka Padusoo mägi.
Seal sai mängi, süüa-juua,
peidust andeid välja tuua.

Mäe otsas kisa-kära,
sünnipäevgi peeti ära.
Õpetajad seniks siis,
koolkotid kooli viis!

Kell on kolm ja kohe neli,
kohe koju kooliveli.
Igaüks meist murega,
kotti kätte paluma.

Seistes selle maja lävel,
endal süda hell ja ärev.
Tere noorus-rõõmumaa,
Sind ei iial unusta.

Emale sünnipäevaks

11 aprill 2002

Valvasid mu und ,
kui oli öö, nii hiline tund.
Olin unemaa ja haiguse vahel,
südames kurbuse ahel.

Mõnikord tegin koolist poppi,
jälle mure, et süda läks loppi.
Kui mõlten, on sellest kasu,
kas Su vaeva kord ka tasun.

Kallis emake!
Oleksin parem.
Ükskord meheks saan,
tulgu see hiljem või varem.

Siis on Sul mehega tegu,
kes Sinu või isa nägu.
Soovin õnne ja jõudu Sulle,
oled väga kallis mulle.

Täna ongi õnnepäev,
praegu Sinu sünnipäev.
Südamesse õnne rahu,
mis inimhinge ära mahub.

Talv

Jaanuar 2003

Põllul värvilisi laiike,
oled paljas maa, Sa paike!
Tõmbund kõvaks külma käes,
taevas lumepilvi näen.

Oli tuult ja oli pilvi,
tuul see piitsutamas silmi.
Hakkas valus tormi käes,
lundki langes kõigest väest.

Tuli palju, tuli vähe,
aiapost sai mütsi pähe.
Puud ja hooned lumelehtes,
nagu neiud valges ehtes.

Kõik kui valge lumeneidis,
nagu pruut on pulmacleidis.
Ootab kallimat ta seal
säravvalge põllu peal.

Tuulehoog see kattis taeva,
tuisk tõi siidist lumevaiba.
Puistab siia-sinna hangi,
jättes meidki lumevangi.

Oh mu sõber tunne, tea,
lumehang käib üle pea.
Tuisk ja sadu kohe algab,
meidki talvetuju valdab.

Mantel selga, mütsi pähe,
nii ma tuisu kätte lähen.
Müttan läbi lumehange,
jalal külm ja varvas kange.

Ei ma tormist –külmast hooli,
nagu läheks talvekooli.
Lumeaubits, oksaraag,
kas ka lumelõunat saab?

Emakeel

Sul imekaunis kõla
mu armas emakeel.
Sind surmani ma tänan,
mu kindel eesti meel.

Küll naabrid on Sind ihkand
on vallutanud Sind.
Nii mina neid ka vihkand,
ka reetmisel hind.

On kevad, särab päike.
me loodus kauniks saab.
Mu kodumaa, Sa väike,
kas püsima Sa jääd.

Mu kodumaa nii väike,
Sind väga armastan.
Sa minu kodupäike
kord Sinu mullaks saan.

Elva valss

A. Kopp

Aino Kopp

1. Siin on see paik, kus Arbi järv. Rõõmustab
mind, puhkab mu närv. Rahu on siin
män - dide all, linn laiub seal kauge -
mal. Suvi on siin lämbe ja nii
soe. Igat - sus hinge mulle
poeb. Oh, saaksin ma veel ränna -
ta. Mõtteis mul sünni - maa.

2. Nooruse arm, armastus hurm. La - la - la - la jne.
Saatus jah siis, lahku meid viis. Mälestus hea, armsam, sa tea,
Mälestus hea, armsam, sa tea, Elvas me kohtune pea.
Elvas me kohtune pea.

ELVA VALSS

Pühendatud Elva naisrühmale "Mesimumm" *Sõnad, viis ja tants – Aino Kopp*

I A (taktid 1-16)

Paremast jalast alates liigutakse 16 valsisammuga vastupäeva suureks avaraks sõõriks. Käed on ühendatud vabalt all pihkseongus.

I B (taktid 1-16)

Esimese takti esimesel osal pööre ringi keskmesse ja käed viiakse poolpüstvõttesse. Taktidel 1-4 sooritatakse neli vaadet koos kiikega paremale-vasakule.

5-7 Alustades parema jalaga kolm valsisammu ringi keskmesse koos kehakallutusega sammu astuva jala suunas.

8 - valsisammuga pooleringiline pööre päripäeva ja lõpetatakse äraspidisel sõõril.

9-12 Käed viiakse uuesti poolpüstvõttesse ja neli vaadet koos kiikega paremale-vasakule.

13-16 Nelja valsisammuga liigutakse suurele ringjoonele tagasi. Liikumine toimub paaride kaupa poolpüstvõttes ja lõpetatakse kodarjoonele kõrvuti nägudega vastupäeva.

I C (B-osa viisi kordus)

Alustades välisjalaga liiguvad paarid poolpüstvõttes kahe valsisammuga vastupäeva.

3-4

Võttes valsivõtte sooritavad paarilised kahe valsisammuga terveringilise pöörde päripäeva.

5-8

Korratakse eelneva nelja takti tegevust.

9-12

Paarid süldvõttes kodarjoonel rinnati.

Neli vaadet kiikega kõrvale - nr. 1 paremale-vasakule ja nr. 2 vasakule- paremale.

13-16

Valsivõttes nelja valsisammuga kaks ringi päripäeva liikudes ise vastupäeva.

II A

Paarilised eestristvõttes nägudega vastupäeva - välisjalast alustades neli valsisammu vastupäeva, ilma käsi vallandamata pööre paarilise poole ja neli valsisammu päripäeva liikudes.

9-16

Neli valsisammu paremas käevangus päripäeva, kätevahetus ja neli valsisammu vasakus käevangus, lõpetatakse kodarjoonel kõrvuti nägudega vastupäeva.

II B

1-4

Välisjalast alustades liiguvad paarid poolpüstvõttes kaks valsisammu vastupäeva, tantsija nr. 1 tõstab sisekäe väravaks ja liigub edasi kahe valsisammuga, tantsija nr. 2 sooritab kahe valsisammuga terveringilise pöörde päripäeva.

5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus, kuid pöörleb nüüd tantsija nr. 1 ja nr. 2 tõstab sisekäe väravaks.

9-16

Valsivõttes tantsitakse kaheksa takti valssi päripäeva, liikudes ise vastupäeva.

II C

Kordub I C osa 16 takti tegevus.

NB! Kui leitakse, et tants on lühike, võib korrata I tuuri (I A, I B, I C).

Elva polka

A. Kopp

Aino Kopp

1. Miks sina, naine, nõnda astud, kergelt, kiirelt tuled vastu.
 2. Uh - kelt ringi sisse astud, tuled nagu mulle vastu.
 3. Pär - lid kaelas, kõrge tanu, uhkelt astud tantsu manu.
 4. Kau - nid ajad tantsu - ringis, rasku - si, ei muret mingit.

Mi - na vaatan, imes - tan, sinu tantsust osa saan.
 Samm on lendlev nagu lind, hämmastab ja võlub mind.
 See - lik lendab nagu tiib, see sind tantsu - ringi viib.
 Tä - nan, partner, süda - mest, sõpru - se ja tantsu eest.

Ära sina muidu kõrval passi, oma tantsud välja tassi,

pane aga jalad tantsi - ma, üle muru hüppa - ma!

ELVA POLKA

Pühendatud Elva tantsurühmale "Höbemänd"

Viis, sõnad ja tants - Aino Kopp

Lähteasend: Tantsijad lava taga kolonnis käed puusal või laval ringis.

I A (taktid 1-8)

Liigutakse kombinatsiooniga - paremast jalast kaks kõnnisammu + polkasamm - neli korda vastupäeva ja lõpetatakse ringjoonel.

I B (taktid 9-16)

Käed ühendatakse sõdriks nelja polkaga ja liigutakse veel nelja polkasammuga vastupäeva.

II A

1-2

Liikumine ringi keskmesse kombinatsiooniga kaks kõnnisammu ja polkaga pööre paarilise poole ja lõpetatakse äraspidisel ringjoonel paarikaupa.

3-4

Paarilistel on ühendatud sisekäed - kaks kõnnisammu ja polkaga teevad paarilised pöörde sissepoole ja lõpetavad nägudega vastupäeva.

5-6

Ringjoonel vastupäeva kahe kõnnisammuga ja polkaga pool pööret vastupäeva.

7-8

Päripäeva kahe kõnnisammuga ja polkaga lõpetatakse kodarjoonel rinnati ja võetakse sulgvõte.

II B

Polka sulgvõttes liikudes vastupäeva ja pööreldes ise päripäeva.

III A

Paarilised kodarjoonel rinnati, sisekäed ühendatud ja väliskäed puusal.

1-4

Alustades välisjalast polka rinnati ja polka seljati koos kätependeldusega.

Sisekäed vallandatakse ja käed asetatakse puusale, kahe polkaga pööre paarilisest lahku.

5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus. Lõpetatakse kodarjoonel rinnati ja ühendatakse käed: oma paarilisele ulatatakse parem käsi ja võõrale vasak käsi.

III B

9-10

Polka edasi ja polka tagasi oma kohale.

11-12

Sõõr liigub vikkelvõttes neli galoppi vastupäeva.

13-14

Kordub sama tuuri taktide 9-10 tegevus.

15-16

Sõõr liigub vikkelvõttes nelja galopiga päripäeva oma kohale tagasi.

IV A

Tantsijad võtavad eestristvõtte ja alustades välisjalaga liigutakse taktidel 1-2 polkaga vastupäeva.

3-4

Kahe polkaga liigub välistantsija sisse paarilise eest läbi nagu Viruvaltsis. Sisemine tantsija teeb paigal kaks polkasammu.

5-6

Eestristvõttes kaks polkat vastupäeva.

7-8

Sisemine tantsib kaks polkat paigal, välimine liigub kahe polkaga sisemise tantsija eest läbi oma kohale tagasi.

IV B

Kaheksa takti vältel liiguvad paarid sulgvõttes polkaga vastupäeva, pööreldes ise samaaegselt päripäeva. Kõik vallandavad viimasel taktil tantsuvõtte ja pöörduvad näoga publiku poole.

Konguta valss

A. Kopp

Aino Kopp

1. Konguta, Kobilo, Põõrit - sa, Mäeotsa, Erumäe,
Ma - ja - la. Linnamäel, kajamas tuu - le laul,
et siin mu ko - du on. mu kodu
on. *Refr:* Elan kui muinasmaa saa - rel,
Konguta, oled mu aa - re. Siin on mu sünnimaa,
kus tahan elada, Sind ar - mas - tan.

2. Sajand on möödunud sellest ajast,
mõtlen nii tihti sünnimaast.
Siniselt helendab taevavõlv,
kus möödus lapseõlv, lapseõlv.

Elan kui muinasmaa saarel ...

KONGUTA VALSS

*Pühendatud Konguta valla 100-ks aastapäevaks
Sõnad, viis ja koreograafia - Aino Kopp*

Lähteasend - tantsijad suurel äraspidisel ringjoonel, käed seelikus.

I A

Taktid 1 - 4

Alustades paremast jalast koonduvad tantsijad nelja valsisammuga ringi keskesse.

Taktid 5-8

Jätkub taganemine ringi keskesse nelja valsisammuga, käed ühendatakse sõõriks ja tõusevad ette - üles.

Taktid 9-10

Käte hoog alla - taha ja üles tagasi.

Taktid 11-12

Kordub eelneva kahe takti tegevus.

Taktid 13-16

Kehakallutused paremale-vasakule neli korda.

Taktid 9- 16 teist korda.

Korratakse taktide 9-16 tegevust.

I B

Tantsijad paarikaupa äraspidisel ringjoonel kiikumisevõttes, tüdrukul nr. 1 on ees parem jalg, nr. 2 vasak.

Taktid 1 - 2

Kaks kiikumist valsisammudega:

nr. 1 - paremale ja tagasi, nr. 2 vasakule ja tagasi.

Taktid 3-8

Eelneva kahe takti tegevust korratakse veel kolm korda.

Taktid 9-16

Kordub eelneva 8 takti tegevus.

Taktid 9-16 teist korda.

Võetakse valsivõtte ja paarilised pöörlevad valsisammudega vastupäeva.

II A

Taktid 1-2

Valsivõttes liigutakse edasi kaks valssi vastupäeva.

Taktid 3-4

Kahe valsiga täispööre päripäeva.

Taktid 5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus.

Taktid 9-12

Tantsijad kodarjoonel rinnati käed all kätes. Kätehoog ette koos valsiga liikumissuunas.

10 - valsiga kätehoog tagasi.

Taktid 11-12

Kahe valsisammuga pööre paarilisest lahku.

Taktid 13-16

Kordub eelneva nelja takti tegevus.

9-16 teist korda.

Juhtantsija veab tantsijad vasakult paremale kahte viirgu. Liikumine on valsisammuga.

II B

Tantsijad kahel viirul nägudega teineteise poole - I viirg on seljaga. II viirg näoga publikusse.

Paremad käed on ühendatud oma paarilisega tereseongus.

Taktid 1-2

Alustades parema jalaga liiguvad tantsijad ühe valsisammuga kokku ja ühega oma kohale tagasi.

Taktid 3-4

Hoides ikka paremast käest vahetavad paarilised kahe valsisammuga kohad päripäeva.

Taktid 5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevused ja tantsijad jõuavad oma kohale tagasi.

Taktid 9-16

Korratakse II A taktide 9-16 (esimest korda) tegevust. Kuid kätehoog on viirgudel ette ja tagasi.

Taktid 9-16 teist korda

Valsivõttes liiguvad paarid viirgudelt ringjoonele tagasi. Liikumine ikka valsiga pööreldes vastupäeva.

III A

Kordub I B tuuri tegevus.

Konguta labajalg

Aino Kopp

KONGUTA LABAJALG

Pühendatud Konguta naisrühmale "Pihlakobar"

Viis ja koreograafia - Aino Kopp

Lähteasend: paarid kodarjoonel kõrvuti nägudega vastupäeva, sisekäed ühendatud, väliskäed puusal.

I A

Taktid 1-2

Alustades välisjalast üks labajalg edasi, samaaegselt pöörduetakse näotsi ja sisekäsi viiakse hooga taha. Ühe labajalavalsiga pöörduetakse seljati ja sisekäed ette.

Taktid 3-4

Kuue jooksusammuga liiguvad paarid vastupäeva.

Taktid 5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus, kuid kuuenda jooksusammu asemel sooritatakse kaks rõhtsammu ja pöördutakse kodarjoonel rinnati ning võetakse sulgvõtte.

I B

Taktid 9-16

Labajalavalsisammuga liigutakse ringjoonel vastupäeva, pöörelles samaaegselt päripäeva. Lõpetatakse kodarjoonel rinnati.

II A

Taktid 1 - 4

Tantsijad nr. 1 seisavad paigal ja löövad neli plaksu jälgides oma paarilist. Tantsija nr. 2 liigub nelja labajalaga vastupäeva ümber tantsija nr. 1. Käed on puusal.

Taktid 5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus, kuid tantsijad sooritavad nüüd vastupidise tegevuse.

II B

Taktid 9-12

Võttes eest-parempuusavõtte liiguvad paarid nelja labajalavalsiga päripäeva kas üks või kaks ringi.

Taktid 13-16

Võetakse eest- vasakpuusavõtte ja paarid liiguvad nelja labajalaga vastupäeva.

III A

Taktid 1-4

Võttes vallasvõtte liiguvad paarid kolme hüppetantsusammu ja rõhksammuga vastupäeva. Liikumine algab vasaku jalaga.

Taktid 5-8

Alustades vasakust jalast liiguvad paarid kolme hüppetantsusammu ja kahe rõhuga edasi vastupäeva. Kahe rõhksammuga pöörduvad paarilised näotsi kodarjoonele rinnati ja võtavad sulgvõtte.

III B

Sulgvõttes pööreldakse edasi labajalavalsisammudega vastupäeva, pöörelles samaaegselt päripäeva.

IV A

Taktid 1-2

Paarilised võtavad vallasvõtte ja liiguvad edasi kahe labajalavalsisammuga vastupäeva. Tantsija nr. 2 viib sisekäe üles väravaks ja nr. 1 pöörleb kahe labajalaga terve ringi päripäeva.

Taktid 3-4

Paariline nr. 1 viib nüüd sisekäe üles väravaks ja nr. 2 pöörleb labajalaga terveringilise pöörde.

Taktid 5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus.

IV B

Valsivõttes kaheksa labajalavalsiga edasi vastupäeva, pöörelles samaaegselt päripäeva.

V A

Ühendatakse sisekäed ja välisjalast alustades pöörduvad paarilised ühe labajalaga näotsi ja teise taktiga seljatsi.

3-4

Kahe labajalavalsisammuga täispööre päripäeva.

5-8

Kordub eelneva nelja takti tegevus.

V B

Eest-parempuusavõttes pöörlevad paarilised kohal päripäeva seitsme takti jooksul.

8-takt

Kahe rõhksammuga vallandavad tantsijad võtte ja pöörduvad kõik näoga publikusse.